

PREHEAD
VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY
za obdobie február 2013
III. senát

Nálezy:

spisová značka	III. ÚS 307/2012
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	12. februára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namieta porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu.</p> <p>Najvyšší súd napadnutým uznesením zrušil rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Predmetom konania všeobecných súdov v danej veci je rozhodovanie o návrhu sťažovateľky na náhradu škody, ktorá jej mala byť spôsobená nezákonnými rozhodnutiami a nesprávnym úradným postupom štátnych orgánov.</p> <p>Okresný súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol, že základ žalobného návrhu sťažovateľky je opodstatnený, pričom krajský súd svojím rozsudkom rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.</p> <p>Podstata sťažovateľkinej argumentácie spočíva v spochybnení prípustnosti mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom, ako aj v spochybnení meritórnych záverov najvyššieho súdu v ním vydanom rozhodnutí. Podľa sťažovateľky má byť pripustenie mimoriadneho dovolania v danej veci v rozpore s ústavnými princípmi, so zákonom aj s ustálenou rozhodovacou praxou.</p> <p>Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta aj porušenie zásady rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, a tým aj práva na spravodlivý proces.</p> <p>Podstatná časť odôvodnenia sťažnosti sa však týka arbitrárnosti postupu najvyššieho súdu pri rozhodovaní o mimoriadnom dovolaní a svojvôle pri výklade a aplikácii relevantných právnych predpisov.</p> <p>Podľa sťažovateľky sa najvyšší súd dopustil formalistického prístupu pri posudzovaní inej vady, ktorá mala mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takáto vada mala spočívať v nevykonaní listinných dôkazov pred súdom prvého stupňa spôsobom ustanoveným v § 129 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), t. j. ich prečítaním, a preto takéto listinné dôkazy nemohli byť podkladom na právne posúdenie veci o základe uplatneného nároku, pričom uvedený stav mal pretrvať aj v odvolacom konaní.</p> <p>Sťažovateľka tiež namieta svojvoľnú interpretáciu a aplikáciu právnych predpisov, predovšetkým § 120 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov poukazujúc pritom na znenie § 10 zákona č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.</p> <p>Sťažovateľkine námietky proti napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu v časti</p>

	<p>prijatej na ďalšie konanie sa týkajú otázky samotnej prípustnosti mimoriadneho dovolania, nedostatkov odôvodnenia napadnutého uznesenia, porušenia princípu kontradiktórnosti konania a arbitrárnosti pri výklade a aplikácii relevantných právnych predpisov.</p> <p>Najvyšší súd mal podľa názoru sťažovateľky tiež ignorovať „závery Ústavného súdu SR v otázke kritérií prípustnosti mimoriadneho dovolania“, keď napriek konštatovaniu o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. f) OSP dospel k záveru o prípustnosti mimoriadneho dovolania, aj keď žalovaná vo veci nevyužila možnosť podať proti rozsudku krajského súdu dovolanie. V tejto súvislosti namieta, že najvyšší súd sa s ňou namietanou neprípustnosťou mimoriadneho dovolania nevysporiadal a že v tomto smere je odôvodnenie napadnutého uznesenia nedostatočné.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd zo spisu vedeného najvyšším súdom k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora zistil, že sťažovateľka sa k mimoriadnemu dovolaniu vyjadrila v dvoch podaniach. V oboch vyjadreniach sa zaoberala najmä meritórnymi otázkami v kontexte s argumentmi formulovaným generálnym prokurátorom v mimoriadnom dovolaní.</p> <p>V jednom z označených vyjadrení však sťažovateľka spochybnila podanie mimoriadneho dovolania v danej veci z hľadiska jeho nesúlady s judikatúrou EStP a porušenia princípu právnej istoty vrátane práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a navrhla, aby „vzhľadom na to, že z ustanovenia čl. 7 ods. 2 Ústavy SR vyplýva prednosť práva Európskej únie pred zákonmi SR“, sa najvyšší súd s týmito otázkami vysporiadal. Odôvodnenie najvyššieho súdu teda svojím obsahom reaguje predovšetkým na argumenty predložené sťažovateľkou v jej vyjadreniach k mimoriadnemu dovolaniu v súvislosti so spochybnením prípustnosti tohto mimoriadneho opravného prostriedku.</p> <p>V súvislosti s konaním o súlade ustanovení Občianskeho súdneho poriadku týkajúcich sa mimoriadneho dovolania s ústavou v uznesení sp. zn. PL. ÚS 57/99 z 19. júla 2000 vyslovil ústavný súd svoj názor, podľa ktorého mimoriadne dovolanie môžeme považovať za ďalší mimoriadny opravný prostriedok. Je to však napriek tomu dovolanie, ktoré je mimoriadne výlučne z dôvodu, že na jeho podanie je procesne legitimovaný iba generálny prokurátor, a je zásadne obmedzené len na prípady, v ktorých nemožno podať dovolanie účastníkom konania. Inak, tak ako to potvrdzuje aj zákon, pre mimoriadne dovolanie a mimoriadne dovolacie konanie platí tá istá procesná úprava, ako to je pri dovolaní podanom účastníkom konania (§ 242 až § 243c OSP, kde sa síce ustanovuje primerané použitie ustanovení o dovolaní, ale v podstate ide o ich priame použitie).</p> <p>Účel mimoriadneho dovolania spočíva v odstránení nezákonnosti, ktorej sa dopustil súd v konaní podľa Občianskeho súdneho poriadku, pričom toto odstránenie nezákonnosti vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu. Tento účel mimoriadneho dovolania je v súlade s účelom občianskeho súdneho konania vyjadreného v § 1 OSP. Súčasne tento účel sleduje ochranu účastníka pred dôsledkami nespravodlivého procesu (konania, ktoré trpí základnými procesnými pochybeniami a postupmi súdov znamenajúcimi až porušenie práva na súdnu ochranu). Tento záver podľa názoru ústavného súdu potvrdzujú dôvody mimoriadneho dovolania ustanovené § 243f OSP.</p> <p>Ochrana poskytovaná mimoriadnym dovolaním je však prípustná len subsidiárne, t. j. vtedy, ak osoba, ktorá sa domáha podania mimoriadneho dovolania, neúspešne využila všetky zákonom dovolené a efektívne prostriedky na ochranu svojich práv a zákonom chránených záujmov [s výnimkou dovolania – § 243f ods. 2 písm. c) OSP] alebo takéto právne prostriedky nemala k dispozícii, tak ako to je vo veciach správneho súdnictva, kde nie je prípustné (až na výnimku) ani odvolanie, alebo jej bolo zákonnými prekážkami znemožnené využiť tieto právne prostriedky nápravy. Z tohto zákonného predpokladu vyplýva významné obmedzenie prípustnosti mimoriadneho dovolania, ktoré zabezpečuje jeho výnimočnosť v súlade s teoretickou podstatou mimoriadneho opravného prostriedku.</p> <p>Sťažovateľka v sťažnosti rozsiahlo argumentuje voči právnemu záveru najvyššieho súdu o prípustnosti mimoriadneho dovolania citovaním z viacerých rozhodnutí najvyššieho súdu, ktorými bolo konanie o mimoriadnom dovolaní zastavené, resp. odmietnuté pre nesplnenie predpokladov jeho prípustnosti najmä z dôvodu, že účastníci konania, v prospech ktorých generálny prokurátor mimoriadne dovolanie</p>

podal, nevyužili opravné prostriedky, na ktorých využitie boli v týchto konaniach oprávnení.

V okolnostiach sťažovateľkinej veci je nesporné, že sa žalovaná proti medzitýmnemu rozsudku okresného súdu bránila (aj keď neúspešne) podaním odvolania, na podanie ktorého bola podľa platného procesného predpisu oprávnená. Vzhľadom na potvrdzujúci charakter výroku rozsudku krajského súdu, ktorý výrokom tohto rozsudku zároveň nezaložil prípustnosť dovolania z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, je zrejmé, že žalovaná mohla rozsudok krajského súdu napadnúť dovolaním iba z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a) OSP, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 OSP, nie však z dôvodov ustanovených § 241 ods. 2 písm. b) a c) OSP (t. j. že konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci).

Z obsahu mimoriadneho dovolania ústavný súd zistil, že generálny prokurátor napadol rozsudok krajského súdu mimoriadnym dovolaním z dôvodu podľa § 243f ods. 1 písm. c) OSP, t. j. že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Najvyšší súd však v súvislosti s posúdením dôvodnosti mimoriadneho dovolania konštatoval naplnenie vady konania podľa § 237 písm. f) OSP (t. j. odňatia možnosti žalovanej konať pred súdom), ako aj to, že generálny prokurátor tento dôvod podania mimoriadneho dovolania naznačil.

Je teda zrejmé, že žalovaná mohla rozsudok krajského súdu dôvodne napadnúť dovolaním z dôvodu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 OSP, a teda že nápravu porušenia svojich práv mohla okrem mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom dosiahnuť aj sama, a to podaním dovolania.

Najvyšší súd sa s touto okolnosťou podstatnou pre posúdenie prípustnosti dovolania žiadnym spôsobom nevysporiadal a v tomto smere svoje rozhodnutie prakticky neodôvodnil, keďže okrem konštatovania prípustnosti mimoriadneho dovolania nie je z odôvodnenia napadnutého uznesenia zrejmé, ako dospel k záveru o prípustnosti mimoriadneho dovolania.

Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd pri posudzovaní prípustnosti mimoriadneho dovolania v danej veci dôsledne nezaoberal tým, či sú naplnené predpoklady prelomenia právoplatnosti napadnutého rozsudku krajského súdu týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Princíp stability súdneho rozhodnutia vyjadrený jeho právoplatnosťou vyplýva z princípu právnej istoty ako jedného zo základných princípov právneho štátu. Takýmto postupom sa najvyšší súd bez odôvodnenia odchytil od ústavne súladného výkladu aplikovaného zákonného ustanovenia o mimoriadnom dovolaní (§ 243e ods. 1 OSP), následkom čoho došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na vyslovenie porušenia označených práv v súvislosti s postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu pri posudzovaní kritérií prípustnosti mimoriadneho dovolania už ústavný súd nepovažoval za potrebné zvlášť sa zaoberať námietkou porušenia označených práv samotným obsahom rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorom tento realizoval vlastný výklad právnych predpisov relevantných podľa jeho názoru na daný prípad, keďže v zmysle ustálenej judikatúry ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecných súdov, ktoré ich viedli k rozhodnutiu vo veci samej.

Napokon, pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd vychádzajúc z povahy dovolacieho konania, v ktorom dovolací súd dokazovanie nevykonáva (§ 243a ods. 2 OSP), dospel k záveru, že postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu uvedené základné právo nemohlo byť porušené, pričom ani z previerky súdneho spisu a napadnutého uznesenia nevyplýva, že by najvyšší súd v konaní o mimoriadnom dovolaní vôbec vykonal nejaké dokazovanie, ktoré by bolo možné skúmať z ústavne relevantných hľadísk vyplývajúcich z čl. 48 ods. 2 ústavy. Z uvedeného dôvodu ústavný súd v tejto časti návrhu nevyhovел.

	<p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho a jeho postupom porušené boli.</p> <p>Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</p> <p>Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľky nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 57/99, II. ÚS 185/09, II. ÚS 280/2010

spisová značka	III. ÚS 115/2012
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	15. januára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu.</p> <p>V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľka tvrdí, že k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu došlo uznesením najvyššieho súdu <i>„keď Najvyšší súd ako odvolací súd:</i></p> <p><i>a) nezmenil vecne nesprávne Uznesenie Krajského súdu o neprípustení zmeny žalobcu v tom smere, že by ho nahradil svojim rozhodnutím o pripustení zmeny účastníka konania..., a to napriek tomu, že dôvody na pripustenie zmeny v zmysle § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. tu boli dané (splnené) a namiesto toho,</i></p> <p><i>b) v rozpore so zákonom (ustanoveniami § 220 O. s. p.) a elementárnou logikou Uznesenie Krajského súdu o neprípustení zmeny žalobcu potvrdil ako vecne správne.“</i></p> <p>K otázke zmeny účastníka konania sťažovateľka dôvodí, že <i>„v predmetnej veci boli nepochybne splnené podmienky na pripustenie zmeny účastníka... Preto neprípustenie zmeny účastníka predstavovalo podľa nášho názoru svojvoľné porušenie procesno-právnych predpisov upravujúcich občianske súdne konanie, a to tak zo strany Krajského ako aj Najvyššieho súdu.“</i></p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd je toho názoru, že požiadavka sťažovateľky smerujúca k značne extenzívnemu výkladu slovného spojenia <i>„prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná“</i> použitému v § 92 ods. 2 OSP je ústavne neakceptovateľná. Naopak, najvyšší súd zaujal v tejto otázke konzervatívny postoj založený na procesualisticky poňatom doslovnom výklade, s ktorým sa ústavný súd stotožňuje, lebo vyhovuje požiadavkám plynúcim zo základného práva na súdnu ochranu i z práva na spravodlivé súdne konanie.</p> <p>Predmetom konania vedeného pred okresným súdom (neskôr v odvolacej fáze pred krajským súdom) bola neplatnosť zmlúv a určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Z toho vplyva, že predmetom konania v zmysle dikcie § 92 ods. 2 OSP nebola sťažovateľkou tvrdená povinnosť obchodnej spoločnosti uspokojiť svoju pohľadávku. Súčasne je však potrebné zdôrazniť, že práve existencia tejto pohľadávky môže zakladať naliehavý právny záujem sťažovateľky na určení vlastníckeho práva.</p> <p>Značne rozširujúci výklad § 92 ods. 2 OSP preferovaný sťažovateľkou by bolo možné od najvyššieho súdu požadovať len za podmienky, že by pripustenie navrhovanej zmeny účastníka konania na strane žalobcu bolo vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu jedinou právne aprobovanou cestou k budúcemu uspokojeniu pohľadávky.</p> <p>Táto podmienka však podľa názoru ústavného súdu v posudzovanej veci nie je splnená. A priori nemožno vylúčiť, že obchodná spoločnosť C. nedisponuje žiadnym majetkom odlišným od nehnuteľností, ku ktorým sťažovateľka navrhuje určiť jej vlastnícke právo a z ktorého by bolo možné v budúcnosti pohľadávku uspokojiť.</p> <p>Pri tomto tvrdení ústavný súd pravdaže neopomína, že k niekoľkonásobným zmluvným prevodom sporných nehnuteľností po vzniku pohľadávky mohlo dôjsť práve v úmysle ukrátiť sťažovateľku (resp. jej právneho predchodcu), právny poriadok však</p>

pozná nástroje na zabránenie takéhoto neželaného stavu.

Patrí k nim v prvom rade štandardná žaloba na plnenie podľa § 80 písm. b) OSP, ktorú právny predchodca sťažovateľky využil. Z príloh sťažnosti totiž plynie, že krajský súd schválil medzi právnym predchodcom sťažovateľky a spoločnosťou C. zmier, ktorého obsahom bola povinnosť spoločnosti C. zaplatiť Fondu národného majetku presne stanovené sumy pokrývajúce aj dotknutú pohľadávku.

V prípade, ak spoločnosť C. svoj judikovaný záväzok neplnila, otváral sa pre právneho predchodcu sťažovateľky a neskôr i pre samotnú sťažovateľku priestor na nútené vymożenie povinnosti vyplývajúcej z exekučného titulu.

V tejto súvislosti hodno pripomenúť, že proti spoločnosti C. je podľa obsahu príloh sťažnosti vedené konkurzné konanie na krajskom súde. Ústavný súd však zistil, že v označenom konaní konkurz podľa § 13 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení platnom a účinnom v rozhodnom čase vyhlásený doteraz nebol a konanie o návrhu na vyhlásenie konkurzu bolo v roku 2002 prerušené.

Nástrojom zabezpečovacieho charakteru, ktorý právny predchodca sťažovateľky taktiež využil, bolo uzavretie zmluvy o založení cenných papierov na 20 950 kusov akcií T., a. s., a to v deň, keď bola uzavretá aj zmluva o odplatnom prevode akcií v prospech spoločnosti C. v roku 1996.

Skutočnosť rapidného poklesu trhovej ceny predmetných akcií (tvrdil to právny predchodca sťažovateľky v odvolacom konaní pred krajským súdom) nie je pre skúmaný výklad § 92 ods. 2 OSP relevantná. Právny predchodca sťažovateľky dobrovoľne zabezpečovaciu zmluvu podpísal a niet pochyb, že vstup do takéhoto zabezpečovacieho právneho vzťahu súkromno-právnej podstaty nesie so sebou i riziká poklesu účinnosti zvoleného spôsobu zabezpečenia.

Ústavný súd v nadväznosti na už uvedené zdôrazňuje, že sťažovateľka odkúpením pohľadávky voči spoločnosti C. dobrovoľne prevzala riziká vyplývajúce z jej bonity danej okrem iného aj súčasným stavom jej reálnej vymožitelnosti.

Riziká však nemusia byť len výsledkom prípadných protiprávných úkonov žalovanej spoločnosti motivovaných snahou ukrátiť svojich veriteľov, ale môžu byť aj výsledkom podoby komplexu zmluvných vzťahov vzniknutých pri predaji akcií spoločnosti T., a. s., v roku 1996.

Na tvorbe podoby predmetných zmluvných vzťahov sa v pozícii zmluvnej strany bezprostredne podieľal právny predchodca sťažovateľky a v tomto procese mu nemohlo nič brániť vo využití aj iných zabezpečovacích právnych inštitútov, ktoré mohli viesť k účinnému zamedzeniu súčasného stavu vyznačujúceho sa podľa tvrdení sťažovateľky absenciou majetkovej základne spoločnosti C. potrebnej pre riadne uspokojenie postúpenej pohľadávky.

Rovnako potom, ako spoločnosť C. neuhradila prvú splátku ceny dohodnutej za predané akcie, vyžadovala starostlivosť riadneho hospodára zo strany právneho predchodcu sťažovateľky okamžité konanie smerujúce k využitiu zabezpečenia vzniknutej pohľadávky.

Berúc pritom do úvahy dohodnutý splátkový spôsob platenia ceny za predané akcie (800 000 Sk do 30 dní od podpisu zmluvy a zvyšok v piatich splátkach po 590 000 Sk ku koncu rokov 1997 až 2001) musel právny predchodca sťažovateľky už na prelome rokov 1997 – 1998 vedieť, že spoločnosť C. neplní svoju zmluvnú povinnosť riadne.

Právne kroky však začal podnikat' až v roku 2001 (žaloba o plnenie podaná 15. júna 2001). I táto skutočnosť predstavuje významný determinant bonity dotknutej pohľadávky, ktorú sťažovateľka od Fondu národného majetku dobrovoľne odkúpila.

Ústavný súd po preskúmaní dostupných podkladov a oboznámení sa so skutkovým pozadím rozhodovanej kauzy nepolemizuje s argumentáciou sťažovateľky založenou na tvrdení, že spoločnosť C. v minulosti protiprávne znížila svoju majetkovú základňu tak drasticky, že v súčasnosti nemožno štandardnými právnymi nástrojmi (exekúcia, konkurz) dosiahnuť uspokojenie splatnej pohľadávky. Popísané správanie právneho predchodcu sťažovateľky v relevantných časových reláciách však signalizuje podiel na súčasnom neželanom stave.

Ústavný súd pritom opätovne zdôrazňuje, že predpisy súkromného práva, ale aj predpisy procesného práva (napr. inštitút predbežného opatrenia či odporovateľnosti právnych úkonov) ponúkajú pomerne širokú paletu nástrojov na zabránenie analyzovaného negatívneho vývoja vo vzťahoch vzniknutých pri predaji akcií T., a. s.

Spôsob ich využitia zvolený konkrétnou zmluvnou stranou pri uzatváraní kontraktu,

	<p>ale aj po prvých náznakoch porušenia zmluvných povinností druhým účastníkom zmluvy, je v prvom rade vecou zodpovednosti kontrahenta za kvalitu a efektívnosť prostriedkov ochrany jeho právom chránených záujmov. Neunesenie tejto zodpovednosti nemožno dodatočne zhojiť enormne rozširujúcim, ba až s účelovosťou hraničiacim výkladom procesných predpisov upravujúcich konanie orgánov verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany. Opačný prístup by mohol vytvoriť z procesných prostriedkov právnej ochrany veľmi účinnú cestu k podstatnému narušeniu právnej istoty účastníkov hmotnoprávných vzťahov.</p> <p>Ústavný súd dospel k záveru, že výkladom § 92 ods. 2 OSP i § 524 Občianskeho zákonníka, ktorý najvyšší súd pri posudzovaní odvolania podaného proti uzneseniu krajského súdu zvolil a aplikoval, došlo k poskytnutiu súdnej ochrany spôsobom a v kvalite zodpovedajúcej požiadavkám a garanciam plynúcim zo základného práva na súdnu ochranu a z práva na spravodlivé súdne konanie. Preto bolo potrebné vysloviť, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu tieto práva sťažovateľky porušené neboli.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu porušené neboli.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	<p>Ústavný súd: III. ÚS 452/2010 Najvyšší súd Českej republiky: 32 Cdo 3127/2011 Ústavný súd Českej republiky: I. ÚS 140/12</p>

spisová značka	III. ÚS 366/2012
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	15. januára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	<p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu.</p> <p>Podstatu sťažovateľových námietok tvoria výhrady voči uzneseniu najvyššieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie krajského súdu o zastavení konania o žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o uložení pokuty v blokovom konaní.</p> <p>Sťažovateľ uviedol podstatné okolnosti svojho prípadu, keď poukázal na to, že ako cudzí štátny príslušník bol vodičom autobusu, ktorý viezol nemeckých turistov z Nemecka cez Českú republiku, Slovenskú republiku až do Maďarska. V zmysle zákona č. 25/2007 Z. z. si prenajal palubnú jednotku na platenie mýta, za ktorú zaplatil zálohu v sume 50 € a depozit taktiež v sume 50 €. Keď zistil, že v jeho autobuse táto palubná jednotka nefunguje, na tom istom mieste ju reklamoval. Vzhľadom na to, že palubná jednotka na predajnom mieste fungovala, len v jeho autobuse nie, rozhodol sa pre zakúpenie tranzitného lístka na cestu cez Slovenskú republiku do Maďarska. Na druhý deň, sťažovateľ vyštartoval z Bratislavy smerom do Maďarska. Myslel si, že prejsť môže aj trasou smerom na Komárno, keďže na lístku o zakúpení tranzitného mýta boli len skratky „<i>BROD – CUNO</i>“. O tom, že nejde správnym úsekom cesty, sa dozvedel až od policajtov a orgánu kontroly mýta, ktorí zastavili jeho autobus asi 8 km od Bratislavy. Sťažovateľ im márne vysvetľoval, do akej situácie sa dostal a že palubná jednotka na platenie mýta mu v autobuse nefunguje. Taktiež ich žiadal o to, aby sa mohol vrátiť a pokračovať cestou, na ktorú mal zakúpený tranzitný lístok. Policajti mu to však neumožnili, pričom zároveň vyskúšali palubnú jednotku na platenie mýta vo svojom aute a zistili, že táto je funkčná. Sťažovateľ sa taktiež preukázal zakúpeným tranzitným lístkom, ale policajti ho upozornili, že tento platí len na vymedzený úsek Brod – Čunovo, kadiaľ on nešiel. Podľa vyjadrenia sťažovateľa celá záležitosť trvala asi dve hodiny a podľa jeho udania ho policajti informovali, že sa dopustil priestupku a „<i>hrozili</i>“ mu, že pokiaľ nezaplatí mýto a pokutu v sume 1 655 €, bude nútený odstaviť autobus, zadržia mu vodičský preukaz a odoberú mu evidenčné čísla vozidla. Sťažovateľ uviedol,</p>

	<p>že na základe toho sa „<i>neochotne so zatiatými zubami a trpkým pocitom nespravodlivosti</i>“ rozhodol zaplatiť pokutu, aby mohol s turistami pokračovať v ceste.</p> <p>Sťažovateľ vyslovil názor, že aj uloženie pokuty v blokovom konaní musí spĺňať atribúty zákonnosti a že vzhľadom na špecifické okolnosti jeho prípadu nemal byť postup a rozhodnutie správneho orgánu v súvislosti s uložením tejto pokuty vylúčený zo súdneho prieskumu.</p> <p>V namietanom prípade sa sťažovateľ svojou žalobou podľa § 247 a násl. OSP domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu o uložení pokuty v blokovom konaní za priestupok na úseku výberu mýta.</p> <p>Všeobecné sudy konanie o jeho žalobe zastavili podľa § 250d ods. 3 OSP odvolávajúc sa na to, že dané rozhodnutie nemôže byť predmetom súdneho prieskumu, pretože pred podaním žaloby sťažovateľ nevyčerpal všetky dostupné právne prostriedky na ochranu svojich práv.</p> <p>Podľa názoru oboch súdov sťažovateľ nemusel súhlasiť s prerokovaním priestupku v blokovom konaní a pokutu uloženú správnym orgánom nemusel zaplatiť. V takom prípade by sa uskutočnilo riadne konanie o priestupku pred príslušným správnym orgánom, ktorý by v danej veci prijal rozhodnutie, proti ktorému by sa mohol odvolať (podať riadny opravný prostriedok) a následne by postup a rozhodnutia správnych orgánov boli preskúmateľné súdom.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd pripomína, že najvyšší súd v naznačených súvislostiach konštatoval, že nie je rozhodujúce, že zákon o priestupkoch sťažovateľovi neumožňoval odvolať sa voči uloženiu pokuty v blokovom konaní (§ 84 ods. 3 zákona o priestupkoch), ale rozhodujúce bolo to, že sťažovateľ nevyužil všetky dostupné opravné prostriedky, a preto sa nemohol domáhať súdneho prieskumu.</p> <p>Sťažovateľ však tvrdil, že za danej situácie, aká vznikla, ani nemal na výber. Vysvetľoval, že v čase, keď došlo k spáchaniu priestupku, riadil autobus plný nemeckých dôchodcov, podľa svojich slov vykonal všetko, aby neporušil zákon (prenajal si palubnú jednotku na platenie mýta a neskôr zakúpil tranzitný lístok), a napokon pod hrozbou rôznych sankcií (odstavenie autobusu, zadržanie vodičského preukazu a odobratie evidenčných čísel vozidla) bol nútený pokutu v blokovom konaní zaplatiť.</p> <p>Vychádzajúc zo skutkových okolností prípadu v kontexte právneho názoru najvyššieho súdu je potrebné konštatáciu najvyššieho súdu interpretovať v tom zmysle, že v podstate samotný sťažovateľ tým, že aj keď neochotne, ale predsa zaplatil pokutu v blokovom konaní, vzdal sa akoby svojho práva na súdny prieskum rozhodnutia o uložení pokuty.</p> <p>Ústavný súd zastáva názor, že rozhodnutie najvyššieho súdu o potvrdení rozhodnutia krajského súdu o zastavení konania o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia o uložení pokuty v blokovom konaní vyznieva príliš formálne, hlavne pokiaľ ide o závery a argumentačnú rovinu spojenú s nemožnosťou súdneho prieskumu rozhodnutia v tejto veci. Z tohto pohľadu princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv nenašli svoje odzrkadlenie v namietanom uznesení najvyššieho súdu.</p> <p>V namietanom prípade považovali sudy za preukázané, že sťažovateľ porušil povinnosť podľa § 3 ods. 2 zákona č. 25/2007 Z. z., čím sa dopustil priestupku na úseku výberu mýta podľa § 8 ods. 1 písm. c) uvedeného zákona.</p> <p>Podľa § 8 ods. 5 tohto zákona na priestupky a ich prerokovávanie sa vzťahuje osobitný predpis, t. j. zákon o priestupkoch. Priestupok sťažovateľa bol riešený v blokovom konaní podľa § 84 a násl. zákona o priestupkoch s tým, že v rámci tohto konania mu bola blokom uložená pokuta v sume 1 655 €. Sťažovateľ túto pokutu na mieste zaplatil. Žalobou doručenu krajskému súdu sa však domáhal preskúmania zákonnosti tohto rozhodnutia s poukazom na špecifické okolnosti tohto prípadu a predovšetkým s poukazom na nesplnenie podmienky podľa § 84 ods. 1 zákona o priestupkoch, a teda na svoju neochotu pokutu zaplatiť.</p> <p>V nadväznosti na uvedené skutkové okolnosti a prezentovanú právnu úpravu ústavný súd považuje za potrebné dodať, že podľa § 84 ods. 3 zákona o priestupkoch proti blokovému konaniu sa nemožno odvolať, nemožno ho obnoviť ani preskúmať mimo odvolacieho konania.</p> <p>Podľa § 83 ods. 2 zákona o priestupkoch návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom možno podať až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku v správnom konaní, ktorým je s použitím § 51 zákona o priestupkoch odvolanie podľa § 53 a násl. Správneho poriadku.</p>

	<p>Podľa názoru ústavného súdu v kontexte prezentovaného právneho názoru ústavného súdu tvoriaceho súčasť jeho judikatúry mal vychádzať aj najvyšší súd. Vzhľadom na špecifické okolnosti tohto prípadu mal prihliadnúť na nepriaznivú situáciu sťažovateľa a jej právne následky, ktoré spočívali v tom, že sťažovateľ sa pod hrozbou použitia sankcií rozhodol dobrovoľne zaplatiť pokutu. O absencii donútenia v danom prípade nemožno uvažovať. To znamená, že aj keď sťažovateľ v okolnostiach tohto prípadu neinicioval riadne konanie o priestupku, ešte neznamená, že sa vzdal aj práva na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu pred všeobecným súdom.</p> <p>Ústavný súd s poukazom na čl. 152 ods. 4 ústavy zároveň dodáva, že čl. 46 ods. 2 ústavy ani žiadne ďalšie články ústavy nevyklúčujú, aby rozhodnutia správnych orgánov v blokovom konaní boli podrobené súdnemu preskúmaniu.</p> <p>Zatiaľ čo o vine a treste za trestné činy rozhodujú všeobecné sudy, v prípade menej závažných deliktov – priestupkov tak činia správne orgány. Takáto právna úprava nemusí byť vždy v rozpore s čl. 6 dohovoru, pokiaľ rozhodnutia správnych orgánov sú preskúmateľné súdom s úplnou prieskumnou právomocou.</p> <p>Obdobná situácia nastala aj u sťažovateľa, ktorý za špecifických okolností prípadu dobrovoľne súhlasil s uložením pokuty v blokovom konaní. Aj keď najvyšší súd v namietanom uznesení konštatoval, že konanie o žalobe sťažovateľa bolo potrebné zastaviť, pretože také rozhodnutie nepodlieha súdnemu preskúmaniu pre nevyčerpanie všetkých dostupných opravných prostriedkov, predsa len mal prihliadnúť na to, že sťažovateľ takýto opravný prostriedok k dispozícii nemal. Najvyšší súd však danú okolnosť nezohľadnil a trval na tom, že sťažovateľ mohol svojím konaním vyvolať konanie o priestupku, a tak si zabezpečiť právo na súdny preskum rozhodnutia správneho orgánu. Podľa ústavného súdu nedošlo k uplatneniu princípu spravodlivosti, pretože najvyšší súd abstraktnú právnu normu aplikoval nezohľadniac individualitu sťažovateľovej veci.</p> <p>Navyše, poučenie nachádzajúce sa na druhej strane bloku o tom, že „rozhodnutie možno preskúmať súdom“, má nemalý význam vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ ako cudzí štátny príslušník, otrasený jednaním správneho orgánu, nestratil nádej, že zákonnosť postupu a rozhodnutia správneho orgánu je preskúmateľné nezávislým a nestranným súdom.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ poukázal aj na dvojkoľajnosť rozhodovania najvyššieho súdu v danej otázke, keď v sťažnosti označil dve jeho rozhodnutia, o ktorých vyhlásil, že nimi bol uskutočnený súdny preskum zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v blokovom konaní.</p> <p>K tejto námietke, konkrétne k jednému z týchto rozhodnutí rozhodnutiu sa na základe odvolacích dôvodov vyjadril aj najvyšší súd v odôvodnení namietaného uznesenia takým spôsobom, že skutkové okolnosti oboch prípadov označil za rozdielne.</p> <p>Podľa zistení ústavného súdu skutkové okolnosti sťažovateľom uvádzaných prípadov a skutkové okolnosti tohto prípadu sú rozdielne. Toto zistenie však v relevantných súvislostiach nezohráva význam. Významnými sa z tohto pohľadu javia právne závery najvyššieho súdu, ktoré, pokiaľ ide o sťažovateľov prípad, rozhodnutie o uložení pokuty v blokovom konaní vylučujú zo súdneho preskúmaniu, zatiaľ čo ostatné dve rozhodnutia súdny preskum zákonnosti blokového konania pripúšťajú.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu porušené boli.</p> <p>Uznesenie najvyššieho súdu zrušuje a vec vracia najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd: I. ÚS 49/01, III. ÚS 231/2010, III. ÚS 341/2007, III. ÚS 72/2010 ESEF: Bendenoun proti Francúzku z 24. februára 1994, A. P., M. P. a T. P. proti Švajčiarsku z 29. augusta 1997, Deweer proti Belgicku z 27. februára 1980, Družstevná záložňa PRIA a ďalší proti Českej republike, rozsudok z 31. júla 2008</p>

spisová značka	III. ÚS 537/2012
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	22. januára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom a rozsudkom krajského súdu.</p> <p>Zo sťažnosti vyplýva, že základom argumentácie sťažovateľa o porušení jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú jeho tvrdenia, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku nevysporiadal ústavne akceptovateľným spôsobom s jeho podstatnými námietkami, ktoré spočívali v tom, že</p> <p>a) <i>nekriticky prevzal do odôvodnenia svojho rozsudku len tvrdenie jednej strany</i></p> <p>b) <i>nijako sa nevysporiadal s nespornými skutkovými zisteniami, že odporkyňa 1/ dlhovala sťažovateľovi k času uzavretia dohody o prevode členských práv a povinností k družstevnému bytu sumu 1.139.970,- Sk, ktorá aj podľa nestranného svedka..., ktorý mal v úmysle po dohode s odporkyňou „kúpiť“ predmetný byt za sumu 750.000,- Sk, podstatne prevyšovala všeobecnú hodnotu sporného bytu,</i></p> <p>c/ <i>nerеagovalo na objektívnu skutočnosť, že práve odporkyňa fiktívne, a teda aj podvodne... neustále zavádzala aj sťažovateľa, že svoj dlh si riadne splní, a to aj formou prevodu členských práv k predmetnému bytu, čo sa nakoniec aj uskutočnilo uzavretím dohody priamo na súde pred notárom,</i></p> <p>d/ <i>na trestnom pojednávaní bol v zápisnici zachytený obsah tejto dohody, ktorý odporkyňa počula a nemusela ho čítať, takže pre prečítanie jej nechýbali okuliare, ako to vyhodnotil okresný súd a odvolací súd to aproboval...</i></p> <p>e/ <i>sťažovateľ nebol povinný dokazovať slobodu a vážnosť vôle odporkyne pri uzatváraní dohody... ale naopak, mala to byť odporkyňa, ktorá mala preukázať okolnosti svedčiace o jej neslobode, čím odvolací súd porušil základné zásady a princíp, týkajúce sa povinnosti tvrdenia a preukazovania určitej právnej skutočnosti v zmysle ust. 120 a nasl. OSP /išlo o svojvoľnú tzv. deformáciu dôkazného tvrdenia, či dôkazného bremena, čo treba označiť za skutočne extrémne a vymykajúce sa zmyslu a účelu danej úpravy,</i></p> <p>f/ <i>zjavne preferoval... prioritu výkladu, ktorý zakladá neplatnosť dohody pred jej platnosťou, ktorá inak rešpektovala princíp autonómie zmluvných strán, ako základnej zásady súkromného práva... najmä za predpokladu, že sa odporkyňa na takejto dohode sama dobrovoľne, slobodne a vážne podieľala /resp. ho sama navrhla/,</i></p> <p>g/ <i>z celého kontextu konania účastníkov dohody, krajský súd vytrhol len vtedajšie postavenie odporkyne, ako tzv. slabšej osoby voči sťažovateľovi ako jej zástupcovi, hoci táto osoba, ako profesionálna podvodníčka „dobešla“ nielen svojich „klientov“, ale aj svojho právneho zástupcu...</i></p> <p>h/ <i>krajský súd účelovo - po troch zrušujúcich rozhodnutiach - neposkytol ochranu tomu, komu svedčilo právo bona fidae, čo bolo rozumné a hlavne spravodlivé pre vyriešenie daného spoločenského vzťahu...</i></p> <p><i>Protiprávne a tým aj protiústavné bolo posudzovanie ako prejudiciálnej otázky, otázka neplatnosti dohody, ktorá bola právoplatne vyriešená výrokom odvolacieho súdu v rozsudku z 29. 9. 2009... a tým aj záväzná v zmysle § 135 ods. 2 OSP...</i></p> <p><i>Absolútne svojvoľný a nezrozumiteľný a tým i protiústavný je aj záver odvolacieho súdu o akejsi „závislosti“ odporkyne na svojom zástupcovi, „ochote“ zložiť za ňu kauciu.».</i></p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu zistil, že v okolnostiach posudzovanej veci treba námietky sťažovateľa považovať za neopodstatnené, pretože predmetnom konaní o vypratanie bytu a neplatnosti dohody o prevode členských práv k bytu nebolo určiť iba to, aký bol skutočný dlh žalovanej v prvom rade voči sťažovateľovi, ale poukázať najmä na to, či spôsob, ktorý sťažovateľ zvolil pri podpísaní dohody o prevode členských práv k bytu (iba niekoľko dní po vzatí žalovanej v prvom rade do väzby), pred samotným prvým trestným hlavným pojednávaním bol štandardný a primeraný (žalovaná v prvom rade bola privedená na toto hlavné pojednávanie za účasti eskorty).</p> <p>Bez ohľadu na to, že v zápisnici z hlavného pojednávania je naozaj zaznamenané,</p>

	<p>že sťažovateľ ako obhajca žalovanej v prvom rade v trestnom konaní predniesol svoju požiadavku predsedovi trestného senátu (pred začatím hlavného pojednávania, na ktorom bol neskôr vyhlásený aj odsudzujúci rozsudok), aby jej bolo umožnené podpísať dohodu o prevode členských práv k družstevnému bytu, čestné vyhlásenie a splnomocnenie. Tieto skutočnosti však ešte nepotvrdzujú, že pri prečítaní tejto požiadavky bolo zrejmé, čo je konkrétne obsahom predmetných listín, ktoré mala žalovaná v prvom rade podpísať.</p> <p>Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu na záver konštatuje, že tento rozsudok nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, a preto ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu porušené nebolo.</p> <p>Keďže ústavný súd nerozhodol o porušení označených práv sťažovateľa, bolo bez ďalšieho právneho významu rozhodovať o jeho ďalších návrhoch viazujúcich sa na vyslovenie ich porušenia.</p> <p>Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudcu Jána Auxta.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom krajského súdu v namietanom konaní porušené nebolo.</p> <p style="text-align: center;">Odlišné stanovisko sudcu Jána Auxta</p> <p>V súlade s § 32 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pripájam toto odlišné stanovisko k nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. III. ÚS 537/2012-35 z 22. januára 2013, pretože nesúhlasím ani s jeho výrokom, ani s jeho odôvodnením.</p> <p>Väčšinové rozhodnutie senátu totiž dospelo k záveru, že rozhodnutím krajského v namietanom konaní nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a jeho námietky podľa ústavného súdu treba považovať za neopodstatnené, pretože spôsob, ktorý sťažovateľ zvolil pri podpisovaní dohody o prevode členských práv a povinností k bytu, nebol štandardný a primeraný.</p> <p>Podľa môjho názoru väčšinové rozhodnutie senátu posúdilo sťažnosť sťažovateľa veľmi povrchno, arbitrárne a nedostatočne vyhodnotilo relevantné námietky sťažovateľa, ktoré spočívali v tom, že jeho argumenty a tvrdenia neboli v priebehu konania akceptované, rovnako sa nepremietli do rozhodnutia krajského súdu, v dôsledku čoho mu krajský súd neposkytol právnu ochranu.</p> <p>V danom prípade je teda nepochybné, že sa krajský súd účinne nezaoberal námietkami a návrhmi sťažovateľa, pričom riadne nepostupoval ani v zmysle svojich predchádzajúcich právnych a skutkových záverov vyslovených v zrušujúcich uzneseniach, v ktorom opakovane vyslovil, že okresný súd „nevenoval celkom náležitú pozornosť rozkrytiu jednotlivých právnych vzťahov medzi účastníkmi a najmä sa nevysporiadal dostatočne s usmerneniami obsiahnutými v odôvodnení predchádzajúceho zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu (uznesenie krajského súdu)“.</p> <p>V konečnom potvrdzujúcom rozsudku (rozhodnutie bolo vyhlásené prvýkrát v neprospech sťažovateľa) sa krajský súd bližšie nezaoberal týmito skutočnosťami, čím z procesného hľadiska pochybil, a zasiahol tým aj do základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Uvedené bolo pre mňa dostatočným dôvodom na to, aby som nesúhlasil s väčšinovým názorom senátu, ktorý nálezom rozhodol, že práva sťažovateľa porušené neboli.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

spisová značka	III. ÚS 551/2012
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	30. januára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označeného práva uznesením najvyššieho súdu.</p> <p>Sťažovateľka podala dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu, ktoré najvyšší súd odmietol uznesením ako neprípustné bez toho, aby sa bližšie zaoberal jej námietkami uvedenými v dovolaní týkajúcimi sa nesprávneho právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi podľa § 241 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ako aj vadou nepreskúmateľnosti, resp. zmätočnosti rozsudku krajského súdu „vo vzťahu k zdôvodneniu výsledku podnikania, podielu na strate, ale najmä záveru o nemožnosti vrátenia vkladu, čo zakladá dôvod na odňatie možnosti sťažovateľa konať pred súdom...“, ale v zásade hlavným dôvodom odmietnutia dovolania sťažovateľky najvyšším súdom, v dôsledku čoho malo dôjsť k porušeniu jej základného práva, bol jeho právny názor, že „atribút nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu je (iba) tzv. inou vadou konania, no nemožno ju zaradiť medzi dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O. s. p., teda odňatie možnosti konať pred súdom“.</p> <p>Sťažovateľka tiež uvádza na podporu svojich tvrdení, že najvyšší súd sa týmto právnym názorom vyjadreným v napadnutom uznesení odchýlil od iných rozhodnutí, v ktorých naopak založil prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f) OSP na nedostatku riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd konštatuje, že právne názory najvyššieho súdu, ktorým založil prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP z dôvodu nedostatku riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu, boli predmetom posudzovania aj v inej rozhodovacej činnosti ústavného súdu a ústavný súd sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f) OSP, ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP.</p> <p>Hoci ústavný súd vo veci III. ÚS 198/2011 uvádza, že dôvod nepreskúmateľnosti rozhodnutia zakladá aj prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP, ale v danom prípade nemožno zistený skutkový stav v tejto veci a jej právne posúdenie aplikovať na prípad sťažovateľky, keďže tieto veci nie sú zhodné.</p> <p>Ústava neupravuje, aké dôsledky majú prípady porušenia práva na súdnu ochranu a jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým dochádza v konaní pred súdmi, ani neustanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý predpokladá aj možnosť vzniku procesných pochybení v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky pochybení upravuje tento procesný kódex aj podmienky, za ktorých možno procesné nesprávnosti napraviť v dovolacom konaní. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť, spája Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania podľa § 237, pričom vady tejto povahy sú zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a) OSP. Aj niektorým ďalším vadám inej procesnej povahy majúcim za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (tzv. iným vadám konania) pripisuje Občiansky súdny poriadok význam, avšak – na rozdiel od taxatívne vymenovaných vád – (len) v tom zmysle, že ich považuje za relevantný dovolací dôvod [pozri § 241 ods. 2 písm. b) OSP], ktorý možno uplatniť iba v takom dovolaní, ktoré je procesne prípustné (vada takejto povahy sama osebe však prípustnosť dovolania nezakladá).</p> <p>V danej veci podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd svoje rozhodnutie, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky, primerane odôvodnil, jeho rozhodnutie nie je arbitrárne a svojvoľné a odôvodnenie ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 OSP), a je teda ústavne akceptovateľné.</p> <p>K sťažovateľkinej argumentácii, že napadnuté rozhodnutie neodráža súdnu prax</p>

	<p>najvyššieho súdu, pretože existujú aj opačné rozhodnutia, ústavný súd podotýka, že z ústavnej kompetencie súdov interpretovať a aplikovať zákony vyplýva aj ich oprávnenie doplňať a rozvíjať existujúcu judikatúru týkajúcu sa relevantných právnych otázok v prerokovaných veciach.</p> <p>Prípadné odchýlenie sa súdu od existujúcej skoršej judikatúry v konkrétnom prípade by mohlo predstavovať zásah do základných práv a slobôd účastníka konania len za predpokladu, že by bolo dôsledkom arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti súdneho rozhodnutia v prerokovávanej veci, čo však zjavne nie je prípad sťažovateľky.</p> <p>Ak iný senát najvyššieho súdu má iný právny názor totožný s právnym názorom sťažovateľky, potom ústavnému súdu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak právomoc, ktorá podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je zverená práve najvyššiemu súdu.</p> <p>Ústavný súd už nepovažoval za potrebné zaujať k tejto veci bližšie vysvetlenie, ako to navrhol najvyšší súd vo vyjadrení k sťažnosti.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením najvyššieho súdu porušené nebolo.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd: I. ÚS 290/2010</p>

Spracoval: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.